

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 11Co/8/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120211711
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: doc. JUDr. Peter Molitoris, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8120211711.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu doc. JUDr. Petra Molitorisa, PhD. a členov senátu JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Milana Majerníka v spore žalobcu: A. B. C., nar. XX.X.XXXX, D. E. XX XXX/XXF., XXX XX D., zastúpený: JUDr. Martin Staroň, advokát, so sídlom Hlavná 89, 080 01 Prešov, IČO: 42083541, proti žalovanej: G. C., nar. XX.X.XXXX, bytom H. XXXX/XX, XXX XX D., zastúpená: Peter Farkaš, advokátska kancelária spol. s r.o., so sídlom Puškinova 16, 080 01 Prešov, IČO: 36 855 928, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k. 32C/90/2020-457 zo dňa 14. marca 2023, takto jednohlasne

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že cit.:

„I. Do výlučného vlastníctva žalobcu sa p r i k a z u j e osobné motorové vozidlo AUDI A6, EČV: D..

II. Do výlučného vlastníctva žalovanej sa p r i k a z u j e byt č. X na X. poschodí bytového domu súpisné číslo XXXX postaveného na parcele KNC č. 14302/71, vchod č. XX na ulici H. v D., spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu, na príslušenstve a spoluvlastnícky podiel na pozemku KNC p.č. 14302/71, katastrálne územie D. o veľkosti 75/2997, to všetko zapísané na liste vlastníctva č. XXXXX, zariadenie a vybavenie bytu (vešiaková stena, komoda na topánky, komoda, kuchynský stôl, kuchynské kreslo, skriňa so zrkadlom, práčka, chladnička, kuchynský robot, kávovar, vybavenie kuchyne, šatníkova skriňa, kancelársky nábytok, kancelárske kreslo, trojsedačka 2x, skriňa nástenná wenge, sklenený stôl 1x1m, japonská stena, TV skrinka wenge, komoda wenge, halogénová lampa, konferenčný stolík sklenený, osobné PC, domáce kino, TV Samsung, TV Orava, manželská posteľ s matracom, nočný stolík, komoda v spálni, balkónový nábytok, balkónové kvetináče, 3 obrazy v obývačke, 3 obrazy v chodbe, 4 obrazy v kuchyni, vysávač, kúpeľňový nábytok, svietidlá na mieru, vstavaná skriňa, zabudované spotrebiče, krb, TV stena).

III. U k l a d á žalovanej ako výlučnej dlžníčke prevziať a splácať hypotekárny úver poskytnutý spoločnosťou I., F. dňa 31.5.2002, na základe zmluvy o poskytnutí hypotekárneho úveru č. XXXXXXXXXXXX.

IV. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 37 236,71 eur, titulom finančného vyrovnania, do 90 dní od právoplatnosti rozsudku.

V. P r i z n á v a žalovanej voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 75%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

VI. Žalobca je p o v i n n ý nahradiť trovy konania štátu v rozsahu 75%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

VII. Žalovaná je p o v i n á nahradiť trovy konania štátu v rozsahu 25%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku..“

2. Vychádzal zo zistenia, že žalobca a žalovaná uzatvorili manželstvo dňa 14.2.1998. Manželstvo bolo na návrh žalobcu rozvedené rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 30P/122/2019 zo dňa 12.2.2020.

3. Na zistený skutkový stav súd prvej inštancie aplikoval ustanovenia § 143, § 148 ods. 1, § 149 ods. 1, § 150 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“).

4. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie preukázané, že strany za trvania manželstva nadobudli byt v hodnote 115.000,- eur (nesporné tvrdenie), zariadenie a vybavenie bytu v hodnote 2.380,- eur (nesporné tvrdenie), osobné motorové vozidlo v hodnote 7.500,- eur (nesporné tvrdenie), obchodný podiel spoločnosti B. H. v hodnote 5.556,- eur (nesporné tvrdenie), spolu 130.436,- eur. Pri ustálení hodnoty predmetných vecí, práv a majetkových hodnôt súd vychádzal z nesporných tvrdení sporových strán, nakoľko znalecké posudky neboli predložené s ohľadom na zásadu koncentrácie konania. V priebehu konania strany predložili znalecké posudky ohľadom hodnoty nadobudnutého bytu, avšak v rozpore so zásadou koncentrácie konania aj viac ako dva roky po podaní žaloby, súd na tieto dôkazy neprihliadal, nakoľko toto dokazovanie by vyžadovalo odročenie pojednávania a nie je predpoklad, že by došlo k ustáleniu ceny, resp. k predloženiu znaleckých posudkov s rovnakou hodnotou bytu. Súd preto vychádzal z nespornej hodnoty bytu 115.000,- eur, na ktorej sa strany zhodli, na dodatočnú zmenu skutkových tvrdení už nebolo možné prihliadať.

5. Podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán súd posúdil tak, že existujú dôvody pre disparitu podielov. Z výpovede žalobcu a žalovanej, ako aj z výpovedí svedkov zhodne vyplynulo, že žalobca mal dlhoročné problémy so stávkovaním. Stávkoval denne, celé roky, podľa vlastného tvrdenia minul 200,- eur mesačne (52.800,- eur za trvania manželstva), podľa vyjadrení svedkov 100 - 150,- eur týždenne (105.600,- eur – 158.400,- eur za trvania manželstva). Žalobca si počas trvania manželstva našiel družku, má s ňou dieťa a opustil spoločnú domácnosť so žalovanou, pričom za trvania manželstva hradil nájom bytu družke v sume 450,- eur mesačne. Žalovaná za trvania manželstva pracovala ako referentka na polícii za minimálnu mzdu, pričom celý svoj príjem vynakladala na zabezpečovanie starostlivosti o deti a domácnosť. Žalobca pracoval ako vojak, neskôr si našiel prácu na bytovom družstve, následne začal podnikáť. Príjmy žalobcu boli v porovnaní s príjmami žalovanej minimálne dvojnásobné. Žalovaná si z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov na nevyhnutný chod domácnosti pred výplatom musela požičať tieto finančné prostriedky od rodiny a priateľov. Úvery, ktoré čerpali strany za trvania manželstva, šli výhradne na účet žalobcu, žalobca nešpecifikoval, na aké účely boli predmetné finančné prostriedky vynaložené, vo svojich tvrdeniach uvádzal, že sa jednalo o refinancovanie iných úverov, prípadne preklenutie zlého obdobia. Žalobca mal na účte vedenom vo J. C. založený sporiaci K. účet, ktorého zostatok ku dňu 5.3.2020 bol vo výške 100,66 eur, ku dňu 1.3.2022 vo výške 102.351,41 eur, z čoho s ohľadom na príjmové pomery žalobcu za trvania manželstva vyplýva, že žalobca zadlžoval rodinu formou konsolidácie aj vlastných úverov, pričom na inom účte, resp. formou hotovosti ukladal finančné prostriedky zo spoločného majetku na vlastný účet.

6. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie dospel k záveru, že v predmetnom spore sú dôvody pre rozdelenie majetku nerovným podielom z dôvodu stávkovania žalobcu, nejasných finančných transakcií, ako aj z dôvodu zavinenia žalobcu na rozpade rodiny. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca za trvania manželstva minul z finančným prostriedkov patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov sumu 52.800,- eur – 158.400,- eur. Podľa názoru súdu prvej inštancie výlučne žalobca zapríčinil vysokú zadlženosť rodiny, avšak v priebehu konania časť dlhov patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov splatil (úver č. XXX/XXXXXX/XX- XXX/XXX - č.l. 252 a úver č. XXXXXX XXXX – č.l. 23). Úver vo výške 20.000,- eur na základe zmluvy o poskytnutí úveru č. XXXXXXXXXXX od spoločnosti D. H. H., F. dňa 13.7.2010, úver vo výške 25.000,- eur na základe zmluvy o poskytnutí úveru č. XXXXXXXXXXX/XXXXXXXX od spoločnosti L. M. C., F. dňa 11.9.2013, ako aj úver vo výške 6.538,40 eur na základe zmluvy o poskytnutí úveru č. XXXXXXXXXXX od spoločnosti J. N. C., F. zo dňa 12.4.2016 zaväzujú výlučne žalobcu, ktorý nepreukázal ako tieto finančné prostriedky použil na nadobudnutie a udržanie spoločného majetku. Žalovaná podrobne uviedla a preukázala (č.l. 65 a nasl.) ako boli prostriedky z predmetných úverov použité na refinancovanie úverov, v ktorých v právnom postavení dlžníka vystupoval výlučne žalobca.

7. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie prikázal do výlučného vlastníctva žalovanej byt so zariadením a vybavením, ktorý strany nadobudli za cenu 27.219,- eur, nakoľko žalovaná v tomto byte býva spolu s maloletým synom, pričom zohľadnil, že žalovaná po dobu 22 rokov celý svoj príjem vynakladala sa starostlivosťou o rodinu a domácnosť, žalovaný má zabezpečené bývanie s družkou. Bolo nepochybné, že aj žalobca istou mierou prispel k udržaniu a nadobudnutiu spoločného majetku, no súd s ohľadom na oddelené úspory žalobcu vo výške viac ako 100.000,- eur dospel k záveru, že sú dané dôvody pre disparitu podielov tak, že čo sa týka aktív v pomere 75 % : 25 % v prospech žalovanej, čo sa týka pasív 25% v prospech žalovanej, preto prikázal do výlučného vlastníctva žalovanej byt so zariadením v hodnote 117.380,- eur, do výlučného vlastníctva žalobcu osobné motorové vozidlo v hodnote 7.500,- eur s tým, že žalovaná zaplatí žalobcovi sumu titulom finančného vyrovnania 37.236,71 eur (vychádzajúc z hodnoty vyrovnacieho podielu spoločnosti B. H. vo výške 5.556,- eur). Súd vzal do úvahy skutočnosť, že žalobca uhradil spoločné záväzky vo výške 64.550,- eur (č.l. 252 a 253). Pri výpočte sumy finančného vyrovnania súd vychádzal z hodnoty majetku 130.436,- eur, 75 % sumy predstavuje 97.827,- eur, 25 % sumy predstavuje 19.553,- eur, suma záväzkov 68.734,82 eur, 25 % predstavuje 17.183,71 eur, suma finančného vyrovnania patriaca žalobcovi je preto vo výške 37.236,71 eur (19.553,- eur + 17.183,71 eur + 500 eur splátky titulom úveru poskytnutého spoločnosťou I., F. dňa 31.5.2002, ktoré uhradil žalobca za úver prikázaný žalovanej č. XXXXXXXXXXXX po zániku manželstva). Súd zároveň uložil žalovanej ako výlučnej dlžníčke prevziať a splácať hypotekárny úver poskytnutý spoločnosťou I., F. dňa 31.5.2002, na základe zmluvy o poskytnutí hypotekárneho úveru č. XXXXXXXXXXXX, ktorého hodnota ku dňu zániku manželstva bola vo výške 1.080,- eur, s ohľadom na rozdelenie majetku medzi stranami.

8. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 a 2, § 259 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). V predmetnom spore súd vychádzal z disparity podielov v pomere 75:25 v prospech žalovanej, v spore tak bola pomerne úspešná žalovaná, preto jej súd priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 75 %. Žalobca nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko v spore bol neúspešný. V súvislosti so zabezpečovaním dôkazov zo strany sporu vznikli trovy konania štátu, súd preto v závislosti od pomeru úspechu v spore zaviazal žalobcu na náhradu trov štátu v rozsahu 75 % a žalovanú v pomere 25 %.

9. Proti výroku III., IV., V., VI. a VII. rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP, nakoľko súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

10. Žalobca namietal tú skutočnosť, že súd neprihliadal na všeobecné trhové ceny bytu v čase vyhlásenia rozsudku, ale zobral do úvahy cenu bytu v sume 115.000,- eur, na ktorej sa mali strany sporu ako nespornej dohodnúť ešte na pojednávaní v roku 2021. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. marca 2020, sp.zn. 6Cdo/53/2019, v zmysle ktorého „za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu považovať právny názor, podľa ktorého pri oceňovaní vecí parciálnych do vyporiadavaného BSM sa vychádza zo stavu vecí ku dňu zániku BSM, avšak z ceny v čase kedy dochádza k vyporiadaniu, a ak súd pri určovaní ceny vychádzal z takmer trojročného znaleckého posudku, odklonil sa od vyššie uvedeného právneho názoru, podľa ktorého bol povinný vychádzať z ceny nehnuteľnosti s príslušenstvom v čase vyporiadania BSM.“ V prejednávanej veci je zrejmé, že ceny nehnuteľnosti boli v čase podania žaloby v roku 2020 iné, ako v roku 2023, kedy súd prvej inštancie rozhodol rozsudkom. Pri konaniach o BSM, ktoré trvajú niekoľko rokov nemožno akceptovať postup súdu prvej inštancie, že vezme do úvahy nejakú pôvodnú dohodu strán sporu o cene bytu ako nespornú skutočnosť, hoci ju následne strany sporu sporujú, poprú a dajú si vyhotoviť nové znalecké posudky. Súd prvej inštancie po celý čas súdneho konania neprezentoval predbežné právne posúdenie veci, z ktorého pramení absolútna nepredvídateľnosť súdneho rozhodnutia v prejednávanom prípade. Žalobca aj žalovaná si dali vypracovať znalecké posudky, ktoré súd vôbec nevzal do úvahy.

11. V podanom odvolaní namietal záver súdu, podľa ktorého dôvody pre disparitu podielov majú spočívať v údajných dlhoročných problémoch žalobcu so stávkovaním, čo nebolo vôbec preukázané. Rovnako nebolo preukázané, že žalobca za dobu manželstva prestávkovoval sumu 52.800,- eur – 158.400,- eur. Namietal aj ďalší dôvod pre disparitu, a to, že si žalobca našiel družku a porušil Zákon o rodine. Súd prvej inštancie neuviedol, na základe čoho mal za preukázané, že žalobca stávkovoval, ktorí svedkovia to

tvrdili, ako to preukázali, ktorí svedkovia ho videli, že prestávkoval 100 – 150,- eur týždenne. Podľa súdu prvej inštancie mal žalobca stávkovať, brať úvery aby mohol vyplácať ďalšie úvery (takto sa dostať do kolotoča), chodiť na dovolenky a financovať rodinu a potom dva roky po zániku manželstva mal vložiť na voj bankový účet v hotovosti sumu 102.531,- eur. Súdu prvej inštancie sa muselo zdať nelogické, odkiaľ by mal žalobca toľko finančných prostriedkov, jeho príjem by musel byť minimálne 500.000,- eur za 22 rokov, aby mohol 158.000,- eur prehrať v stávkach, splatiť úvery za 100.000,- eur za trvania manželstva, vložiť ďalších 102.000,- eur v hotovosti po zániku manželstva a ešte mať peniaze vo fondoch (čestné prehlásenie p. E. E.). Neboli preukázané ako pravdivé tvrdenia súdu (bod 35), že žalovaná nemala rovnakú životnú úroveň ako žalobca, že žalovaná si musela pred výplatou požičovať od rodiny a priateľov, a že úvery, ktoré čerpali strany za trvania manželstva išli výhradne na účet žalobcu a žalobca nepreukázal na aké účely boli predmetné finančné prostriedky vynaložené. Dôvodom na disparitu nie sú ani údajné oddelené úspory žalobcu v sume 102.531,- eur vložené v hotovosti na jeho K. účet, nakoľko bolo preukázané, že sa jedná o novú hypotéku po zániku manželstva a išlo o nesprávne pochopenie súdom prvej inštancie. Súd prvej inštancie tieto peňažné prostriedky nesprávne zaradil ako prostriedky patriace do BSM, pričom nie je zrejmé, na základe akých dôkazov, nakoľko žalobca na pojednávaní vysvetlil súdu odkiaľ je táto suma na účte. Z načerpanej sumy úveru 200.200,- eur po zániku manželstva na základe zmluvy o poskytnutí úvery s J. F. zo dňa 23.9.2021, boli vyplatené úvery patriace do BSM (ktoré sú predmetom žaloby) vo výške spolu 91.552,45 eur, zvyšných 108.647,55 eur z týchto prostriedkov bol vyplatený exmanžel družky žalobcu ku dňu 5.11.2021 v sume 14.117,74 eur a následne sumu 94.500,- eur obdržal žalobca od J. F. ako načerpanú časť úveru dňa 11.02.2022 na svoj bankový účet č. H. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, vedený o J. F.. Túto sumu si následne žalobca poukázal dňa 11.2.2022 bezhotovostným prevodom na svoj podúčet sporiaci K. účet, kde už predtým boli peňažné prostriedky v sume 7.800,- eur k 31.1.2022, preto bola výsledná suma na K. účte ku dňu 28.2.2022 vo výške 102.531,41 eur.

12. Súd prvej inštancie bez akéhokoľvek bližšieho zdôvodnenia v bode 14 napadnutého rozsudku konštatoval, že za trvania manželstva nadobudol výlučne žalobca záväzky, a to úver vo výške 20.000,- eur na základe zmluvy o poskytnutí úveru č. XXXXXXXXXXX od D. H. H. F. zo dňa 13.7.2010 a úver vo výške 25.000,- eur na základe zmluvy o poskytnutí úveru č. XXXXXXXXXXX/XXXXXXXXXX od L. F. zo dňa 11.9.2013 a úver vo výške 6.538,40 eur na základe zmluvy o poskytnutí úveru č. XXXXXXXXXXX od J. F. zo dňa 12.4.2016, pričom absolútne neodôvodnil na základe akých dôkazov a úvah dospel k takémuto právnomu nesprávnemu záveru. Napadnutý rozsudok je aj v tejto časti nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov. Nie je zrejmé ani z odôvodnenia rozsudku ani z vykonaného dokazovania, aké dôkazy svedčili v prospech záveru súdu prvej inštancie, že tieto záväzky patria výlučne žalobcovi, nakoľko o tom nesvedčí žiaden dôkaz. Žalobca na pojednávaní predložil množstvo listinných dôkazov presne preukazujúcich ako boli peňažné prostriedky z týchto úverov použité, a to jednak podrobný rozpis zakúpeného materiálu na rekonštrukciu bytu na ul. H. XX, D. ako aj podrobný rozpis financovania predchádzajúcich úverov patriacich do BSM.

13. Žalobca namietal aj bod 37 rozsudku, kde súd videl vysokú zadlženosť rodiny z príčiny na strane žalobcu.

14. Súd prvej inštancie nesprávne a mylne neprihliadol na to, že žalobca vyplatil počas súdneho konania po zániku manželstva všetky spoločné záväzky v celkovej sume 108.134,57 eur a nie v sume 64.550,- eur, ktoré uznal súd s poukazom na č.l. 252 a 23 súdneho spisu. Súd pochybil, keď vo výroku III. enunciatu rozsudku prikázal žalovanej úver z I. F. na základe zmluvy o hypotekárnom úvere č. XXXXXXXXXXX zo dňa 31.5.2002, ktorý ku dňu vyhlásenia rozsudku neexistoval, nakoľko žalobca splatil počas trvania súdneho konania aj tento úver.

15. Vo výrokovej časti absentuje aj výrok o prikázaní do vlastníctva žalobcu obchodný podiel v spoločnosti B. H.. Súd nesprávne a nezákonne mal za to, že suma 102.531,41 eur na účte vo J. F. sú úspory žalobcu patriace do BSM, ale tieto mu neprikázal do vlastníctva vo výrokovej časti, teda absentuje výrok rozsudku o sume 102.531,41 eur.

16. Súd prvej inštancie vecne a právne nesprávne rozhodol aj o náhrade trov konania, kedy zaviazal na ich náhradu žalobcu voči žalovanej, čo je v konaniach o vyporiadanie BSM neštandardné, nakoľko ustálená súdna prax je taká, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

17. K odvolaniu žalobca priložil prílohy Zmluvy o poskytnutí úveru na bývanie „J.“ Hypotéka refinančná zo dňa 23.9.2021, Požiadavka na čerpanie úveru zo dňa 3.11.2021, výpisy z účtu vedenom vo J., F., Kúpna zmluva zo dňa 2.8.2022, nečitateľný dokument zo dňa 19.11.2003 potvrdenie o evidencii úradu práce, výpisy z účtu vedenom v I. C., F., Pracovná zmluva, Dohody o zmene pracovnej zmluvy, výpočet príjmov z činností počas manželstva, potvrdenie o platbách za prenájom, Zmluva o poskytnutí úveru na bývanie „J. O. bezúčelová“ č. XXX/XXXXXXXX/XX-XXX/XXX zo dňa 29.6.2022, potvrdenie D. H. H., F. o úplnom splatení úveru zo dňa 11.2.2022, Výzva poisťovne Uniqua na úhradu poistného k poisťnej zmluve č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 29.9.2022.

18. S poukazom na uvedené, z dôvodu, že rozsudok súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho zhodnotenia vo veci vykonaných dôkazov a nesprávneho právneho posúdenia veci, žalobca navrhol vzhľadom na nepreskúmateľnosť rozsudku súdu prvej inštancie pre nedostatok dôvodov, pre závažné procesné chyby a potrebu doplniť dokazovanie, aby odvolací súd v zmysle § 389 CSP zrušil rozsudok v celom rozsahu a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívne, aby odvolací súd v zmysle § 388 CSP, zmenil rozsudok v celom rozsahu a sám rozhodol tak, že

„1. Do výlučného vlastníctva žalovanej prikazuje nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXXX, k.ú. D., a to byt č. X na X. posch. bytového domu súpisné číslo XXXX postaveného na parcele KNC p.č. 14302/71, vchod č. XX na ul. H. v D., spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu, na príslušenstve a spoluvlastnícky podiel na pozemku KNC p.č. 14302/71, k.ú. D., vo veľkosti 75/2997.

2. Do výlučného vlastníctva žalovanej prikazuje hnutelné veci tvoriace zariadenie a vybavenie bytu č. X na X. poschodí bytového domu súpisné číslo XXXX zapísaného na LV č. XXXXX, k.ú. D..

3. Do výlučného vlastníctva žalobcu prikazuje osobné motorové vozidlo značky Audi A6, ŠPZ: D., VIN:P..

4. Do výlučného vlastníctva žalobcu prikazuje obchodný podiel v spoločnosti B., H., so sídlom H. XX, XXX XX D., IČO: XX XXX XXX.

5. Žalovaná je povinná na úplné finančné vyrovnanie podielov z BSM vyplatiť žalobcovi sumu 128 139,28 eur, a to do 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

6. Žiadnej zo strán sporu náhradu trov konania nepriznáva.“

19. K odvolaniu žalobcu sa vyjadřila žalovaná. Uviedla, že námietky žalobcu sú nedôvodné a dôvod na disparitu podielov je daný. Pre správne právne posúdenie veci je východiskom konštatovanie právnych skutočností, ktoré boli tvrdením a dokazovaním zistené v konaní pred súdom prvej inštancie takto: všeobecná hodnota bytu 115.000,- eur, zariadenie bytu 2.380,- eur, úver I. C. F. č. XXXXXXXXXXXX vo výške 18.154,82 eur nepatrí do BSM, zo spoločného majetku sa vynaložilo na výlučné dlhy žalobcu 32.153,06 eur, úver D. H. H., č. XXXXXXXXXXXX vo výške 9625,71 eur patrí do BSM (vo výške 1.864,- eur zaplatený po rozvoze žalovanou), obchodný podiel B. H. 5.556,- eur (žalovaná v konaní deklarovala hodnotu 14.353,- eur), motorové vozidlo Audi 7.500,- eur. Za predpokladu, že sa byt, hnutelné veci tvoriace zariadenie a vybavenie bytu prikazujú do výlučného vlastníctva žalovanej, zároveň za predpokladu, že motorové vozidlo a obchodný podiel sa prikazujú do výlučného vlastníctva žalobcu, je žalovaná povinná na úplné finančné vyrovnanie zaplatiť žalobcovi peňažnú sumu 39.966,- eur, teda pri aplikácii disparity vo výške 23.979,- eur.

20. K vyjadreniu žalovanej sa vyjadřil žalobca. Zotrvával na svojom odvolaní a trvá na skutočnostiach v ňom uvedených.

21. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie proti rozsudku bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je opodstatnené.

22. Podľa § 143 Občianskeho zákonníka, v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnenému nástupcovi pôvodného vlastníka.

23. Podľa § 145 Občianskeho zákonníka, bežné veci týkajúce sa spoločných vecí môže vybavovať každý z manželov. V ostatných veciach je potrebný súhlas oboch manželov; inak je právny úkon neplatný. Z právnych úkonov týkajúcich sa spoločných vecí sú oprávnení a povinní obaja manželia spoločne a nerozdielne.

24. Podľa § 149 ods. 1 až ods. 5 Občianskeho zákonníka, ak zanikne bezpodielové spoluvlastníctvo, vykoná sa vyporiadanie podľa zásad uvedených v § 150. Ak dôjde k vyporiadaniu dohodou, sú manželia povinní vydať si na požiadanie písomné potvrdenie o tom, ako sa vyporiadali. Ak sa vyporiadanie nevykoná dohodou, vykoná ho na návrh niektorého z manželov súd. Ak do troch rokov od zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov nedošlo k jeho vyporiadaniu dohodou alebo ak bezpodielové spoluvlastníctvo manželov nebolo na návrh podaný do troch rokov od jeho zániku vyporiadané rozhodnutím súdu, platí, pokiaľ ide o hnutelné veci, že sa manželia vyporiadali podľa stavu, v akom každý z nich veci z bezpodielového spoluvlastníctva pre potrebu svoju, svojej rodiny a domácnosti výlučne ako vlastníak užíva. O ostatných hnutelných veciach a o nehnuteľných veciach platí, že sú v podielovom spoluvlastníctve a že podiely oboch spoluvlastníkov sú rovnaké. To isté platí primerane o ostatných majetkových právach, ktoré sú pre manželov spoločné. Ak sa po vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov rozhodnutím súdu alebo dohodou objaví majetok, ktorý nebol zahrnutý v rámci vyporiadania, platí preň domnienka uvedená v odseku 4.

25. Podľa § 150 Občianskeho zákonníka, pri vyporiadaní sa vychádza z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok, a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Ďalej sa prihliadne predovšetkým na potreby maloletých detí, na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu, a na to, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí. Pri určení miery pričinenia treba vziať tiež zreteľ na starostlivosť o deti a na obstarávanie spoločnej domácnosti.

26. K odvolacím námietkam žalobcu odvolací súd uvádza nasledovné:

27. Vo vzťahu k všeobecnej hodnote bytu žalobca v žalobnom návrhu doručenom súdu dňa 9.10.2020 tvrdil všeobecnú cenu nehnuteľnosti v sume 115.000,- eur. Žalovaná vo vyjadrení k žalobe žiadala prikázať byt do jej výlučného vlastníctva, pričom ňou tvrdená všeobecná hodnota nehnuteľnosti bola 95.000,- eur. Emailom zo dňa 19.8.2021 (č.l. 160, 177 spisu) právna zástupkyňa žalovanej oznámila právnenému zástupcovi žalobcu, že ohľadom ceny bytu sa zhodnú na cene 115.000,- eur. Žalobca vo vyjadrení zo dňa 30.8.2021 (č.l. 170 a nasl. spisu) k vyjadreniu žalovanej zo dňa 18.8.2021 uviedol cit.: „Vzhľadom na rast cien bytov od podania žaloby dňa 8.10.2020 a od potvrdenia o cene bytu zo dňa 28.09.2020, kde 3-izbové byty na sídlisku H. sa predávajú za trhovú cenu 125.000,- Eur – 130.000,- Eur je už cena bytu v sume 115.000,- Eur neaktuálna a žalobca s touto cenou bytu nesúhlasí. Žalobca v konaní predložil aj Znalecký posudok č. 221/2021 zo dňa 2.11.2021 vyhotovený A. K. B., znalcom v odbore stavebníctvo, ktorý stanovil všeobecnú hodnotu nehnuteľnosti 128.000,- eur. Vo vyjadrení zo dňa 11.1.2022 (č.l. 258 spisu) žalobca žiadal prikázať do výlučného vlastníctva žalovanej byt v hodnote 128.000,- eur s povinnosťou vyplatiť žalobcovi sumu 64.000,- eur. Dňa 13.2.2022 predložil žalobca Znalecký posudok č. 27/2022 zo dňa 19.12.2022 vyhotovený znalcom v odbore stavebníctvo A. B. Q., podľa ktorého všeobecná hodnota nehnuteľnosti bola stanovená na sumu 161.000,- eur. Žalovaná dňa 20.2.2023 doručila súdu Znalecký posudok č. 9/2023 zo dňa 10.2.2023 podľa ktorého bola všeobecná hodnota nehnuteľnosti 132.000,- eur. Súd prvej inštancie na tieto znalecké posudky žalobcu a žalovanej v konaní vzhľadom na zásadu koncentrácie konania neprihliadal, nakoľko by dokazovanie vyžadovalo odročenie pojednávania a nie je predpoklad, že by došlo k ustáleniu ceny bytu.

28. Z obsahu zápisnice o pojednávaní zo dňa 21.2.2023 vyplýva, že na pojednávaní žalobca uviedol, že je potrebné vychádzať zo sumy 161.000,- eur, žalovaná navrhla ustáliť cenu bytu na sume 130.000,- eur.

29. V bode 33 odôvodnenia rozsudku súd prvej inštancie mal za nesporné tvrdenie skutočnosť, že strany za trvania manželstva nadobudli byt v hodnote 115.000,- eur. Takýto záver súdu nemá oporu vo vykonanom dokazovaní vzhľadom na to, že aj na záverečnom pojednávaní strany tvrdili inú cenu nehnuteľnosti ako tú, ktorú súd považoval za nespornú, a zároveň tento záver je aj v rozpore s ustálenou judikatúrou, podľa ktorej pri zisťovaní ceny vecí, ktoré tvoria predmet bezpodielového spoluvlastníctva platí zásada, podľa ktorej treba vychádzať z ceny, ktorú majú veci v čase vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov. (Pozri rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2Ccco/9/1997, sp.zn. 4Cdo 113/2000), sp.zn. 3Cdo/88/2010, Najvyšší súd ČR sp.zn. 2Cdon 2060/1997)

30. Žalobca v podanom odvolaní ďalej dôvodne namietal záver súdu prvej inštancie, ktorý videl dôvody pre disparitu podielov v údajných dlhoročných problémoch žalobcu so stávkovaním. V bode 34 odôvodnenia súd uviedol, že žalobca stávkoval denne, celé roky podľa vlastného tvrdenia minul mesačne 200,- eur (52.800,- eur za trvania manželstva), podľa vyjadrenia svedkov 100 – 150,- eur týždenne (105.600,- – 158.400,- eur za trvania manželstva). Žalovaná na pojednávaní dňa 19.5.2021 uviedla, že žalobca začal stávkovať po svadbe, zo začiatku to boli menšie sumy, avšak neskôr to bolo 150,- eur, niekedy 70,- eur (č.l. 141 spisu). Svedok, R. C. na pojednávaní dňa 9.11.2021 (č.l. 216 spisu) k stávkovaniu otca uviedol, že má vedomosť, že otec niekedy stávkoval zápasy, stalo sa, že napríklad v piatok mi zavolať, že mám ísť podať zápas. Boli to sumy okolo 50,- – 100,- eur. Ďalej vo výpovedi uviedol, že si myslí, že išlo o sústavnú a dlhodobú činnosť. Viedol si tabuľky, bolo to odkedy si svedok pamätá. Niekedy viac, niekedy menej. Podľa toho čo si pamätá tak otec (žalobca) sa venoval stávkovaniu odkedy býval na Sekčove, teda od jeho (svedkových) 7-mich rokov.

31. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie a z vykonaného dokazovania podľa názoru odvolacieho súdu nie je možné nepochybné ustáliť, že žalobca za trvania manželstva prestávkoval sumu 52.800,- – 158.400,- eur. Takýto záver súdu v konaní nebol preukázaný.

32. So záverom súdu prvej inštancie sa nemožno stotožniť ani vo vzťahu k jeho záveru o zadlžovaní rodiny formou konsolidácie aj vlastných úverov a ukladaní si finančných prostriedkov zo spoločného účtu na vlastný účet (bod 36 odôvodnenia). Súd prvej inštancie považoval úspory vo výške viac ako 100.000,- eur na účte K. účet vedenom vo J., F. za úspory zo spoločného majetku. Súd prvej inštancie nevenoval pozornosť skutočnosti, že suma vo výške 102.351,41 eur bola na tomto účte ku dňu 1.3.2022, teda dva roky po zániku manželstva, súd bez ďalšieho ustánil, že ide o osobné úspory žalobcu, ktoré si vytváral na úkor spoločného majetku. Odvolaciemu súdu nie je jasné na základe akých úvah súd prvej inštancie tento záver prijal, a preto aj v tejto časti je rozhodnutie súdu prvej inštancie nepreskúmateľné.

33. Dôvodnou je aj odvolacia námietka žalobcu vo vzťahu k úverom, ktoré majú výlučne zaväzovať žalobcu. V bode 38 odôvodnenia rozhodnutia súd prvej inštancie určil, že úvery od spoločnosti D. H. H., F. zo dňa 13.7.2010 č. XXXXXXXXXXX, úver od spoločnosti L. M. C., F. zo dňa 11.9.2013 ako aj úver vo výške 6.538,40 eur na základe zmluvy o poskytnutí úveru č. XXXXXXXXXXX od spoločnosti J.,a .s. zo dňa 12.4.2016 zaväzujú výlučne žalobcu, ktorý nepreukázal ako tieto finančné prostriedky použil na nadobudnutie a udržanie spoločného majetku.

34. Ušlo však pozornosti súdu, že žalovaná v podaní zo dňa 13.5.2021 označenom ako Doplnenie dôkazov (č.l. 113b, 113c, 113d spisu) k úveru D. H. H., F. č. XXXXXXXXXXX uviedla cit.: „podpisovali obaja manželia, použitie časť vo výške 15.558,52 eur na refinancovanie spoločného hypotekárneho úveru I. C., F., časť vo výške 3.283,81 eur bola použitá na vyplatenie úveru v D. C., ktorý bol na meno žalovanej a ako spoludlžníka žalobcu (žalobca ju o to požiadal, avšak s peňažnými prostriedkami disponoval len žalobca...), vo vzťahu k úveru od spoločnosti L. F. XXXXXXXXXXX/XXXXXXXXXX žalovaná uviedla, že podpisovali obaja manželia, okrem iného časť úveru vo výške maximálne vo výške 3.000,- eur bola použitá na investovanie do bytu – plastové okná, podlahy v kuchyni, chodbe, stierky na jednej strane, vstupné dvere, sadrokartón.“

35. Vzhľadom na uvedené nemožno jednoznačne prijať záver, že tieto úvery zaväzujú výlučne žalobcu.

36. Podľa ustanovenia § 150 Občianskeho zákonníka je možné ponechať na úvahe súdu, aby na základe riadne zisteného skutkového stavu zistené skutkové okolnosti vlastnou úvahou premietol do rozsahu v akom podiele určí výšku podielu každého z bývalých manželov na spoločnom majetku. Táto úvaha

však nemôže byť ľubovoľná, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku však takto spoľahlivo zistený skutkový stav nevyplýva.

37. Súd prvej inštancie výkonom III. uložil povinnosť žalovanej ako výlučnej dlžníčke prevziať a splácať hypotekárny úver poskytnutý spoločnosťou I. C., F. dňa 31.5.2002, na základe Zmluvy o poskytnutí hypotekárneho úveru č. XXXXXXXXXXXX. Je dôvodnou odvolacia námietka o pochybení súdu, ak prikázal žalovanej prevziať a splácať úver, ktorý v čase rozhodnutia súdu už neexistoval.

38. Uvedené je v rozpore s právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2023, sp.zn. 7Cdo/243/2021, uverejnenom v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 6/2023 ako R 72/2023, podľa ktorého cit.: „Majetok, ktorý v čase rozhodovania súdu o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva už neexistuje, nemôže súd prikázať žiadnemu z účastníkov. To isté platí aj pre ich spoločný dlh (resp. pohľadávku), ktorý zanikol pred rozhodnutím súdu o vyporiadaní tohto spoluvlastníctva. Skutočnosť, že jeden z manželov po zániku ich bezpodielového spoluvlastníctva uhradil zo svojich výlučných prostriedkov spoločný dlh manželov, sa mu zohľadní pri vyporiadaní podľa § 150 Občianskeho zákonníka.“

39. Predmetom vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov bol aj obchodný podiel v spoločnosti B. H.. Obchodný podiel v spoločnosti s ručením obmedzeným nadobudnutý za trvania manželstva z prostriedkov patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov predstavuje majetok, ktorý sa vyporiadava v rámci konania o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov. V rámci vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva sa neprikazuje hodnota obchodného podielu, ale obchodný podiel môže byť prikázaný výhradne tomu z manželov, ktorý je spoločníkom obchodnej spoločnosti.

40. Podľa Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2Cdo/168/2005 (R 27/2007), súd rozhodujúci o vyporiadaní obchodného podielu neprikazuje hodnotu obchodného podielu, ale obchodný podiel, ktorý môže byť prikázaný len spoločníkovi obchodnej spoločnosti. Pri oceňovaní obchodného podielu v spoločnosti s ručením obmedzeným v rámci vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva sa vychádza z jeho stavu v dobe zániku tohto spoluvlastníctva, avšak z obvyklej ceny v dobe vyporiadania. (Pozri aj Najvyšší súd ČR, sp. zn. 22Cdo/2296/2004, Najvyšší súd ČR, sp. zn. 22Cdo/1781/2004)

41. Výrok o prikázaní obchodného podielu však v odvolaní napadnutom rozhodnutí absentuje.

42. Vydaním nepreskúmateľného rozhodnutia sa strane sporu odníma možnosť v odvolacom konaní brániť svoje práva a oprávnené záujmy, nakoľko je problematické zaujímať stanoviská k nezrozumiteľnému alebo nedostatočne zdôvodnenému rozhodnutiu.

43. Obsahové náležitosti rozsudku určuje ust. § 220 CSP. Ich správnosť a úplnosť je predpokladom vykonateľnosti a preskúmateľnosti rozhodnutia. Podľa ustanovenia § 220 ods. 2 CSP, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

44. Štruktúra odôvodnenia rozhodnutia je v priamej spojitosti so základným právom na súdnu ochranu podľa Článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Ak súd pri odôvodňovaní rozhodnutia nepostupuje spôsobom, ktorý záväzne určuje ustanovenie § 220 ods. 2 CSP dochádza nielen k tomu, že rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov alebo pre ich nezrozumiteľnosť, ale aj k tomu, že základné právo na súdnu ochranu nie je naplnené reálnym obsahom. Konanie a rozhodovanie všeobecných súdov sa uskutočňuje v predpísanom ústavnom a zákonnom rámci, rešpektovanie ktorého vylučuje svojvôľu v ich postupe, pričom vylúčenie svojvôle sa zabezpečuje viacerými prostriedkami, vrátane ich povinnosti svoje rozhodnutia odôvodniť. Odôvodnenie rozhodnutí dovoľuje účastníkovi konania posúdiť ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní o veci.

45. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP rozhodol tak, že zrušil rozsudok v napadnutom rozsahu a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, nakoľko nedostatočne odôvodnené rozhodnutie je potrebné hodnotiť ako nesprávny procesný postup súdu, ktorým bolo znemožnené žalobcoví, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

46. Úlohou súdu prvej inštancie bude po vrátení veci sa vysporiadať so všetkými tvrdeniami a dôkazmi predloženými účastníkmi v priebehu konania. Súd zistí skutkový stav, vykoná potrebné dokazovanie vo vzťahu k nastoleným otázkam vypořádania bezpodielového spoluvlastníctva. Súd prvej inštancie na základe takto zistených skutočností prijme právny záver a vo veci rozhodne tak, aby rozhodnutím nedošlo k porušeniu práva na spravodlivý proces tým, že svoje rozhodnutie dostatočne neodôvodnil.

47. Prvoinštančný súd, ktorý je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP) v novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

48. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).